

Lakóhelyem
A saját lakóhely megismerése

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

2. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ

A modul szerzője: Vásárhelyi Judit

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	2. évfolyam
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A saját lakóhely megismerése, a vele való azonosságtudat fejlesztése
A modul témái, tartalma	Témák: Természet- és társadalom-földrajzi környezetünk, lakóhelyünk: térkép, lakóhely és környéke Tartalom: A diákok térképet készítenek saját településükről.
Megelőző tapasztalat	Séták a diákok lakóhelyén a tanár szervezésében vagy a szülőkkel; foglalkozás néhány könnyen megérthető, a gyerekeket közvetlenül is érintő helyi környezetvédelmi problémákkal
Ajánlott továbbhaladási irány	Kirándulás a fővárosba, illetve a fővárosban az iskolától távoli kerületbe
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: identitás, önállóság A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információkezelés Társas kompetenciák: csoporthoz tartozás, feladatvállalás, önkéntesség, civil kezdeményezés
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember a természetben, Ember a társadalomban, Életvitel és gyakorlati ismeretek, Művészetek Tantárgyakhoz: természetismeret, társadalomismeret, vizuális kultúra Modulokhoz: Hurrá, utazunk!, A főváros
Támogatórendszer	<i>Bölcsőd e táj.</i> (CD-ROM).Független Ökológiai Központ. Budapest, 1998 <i>Magyarország öröm és bánat térképe.</i> TermészetBÚVÁR Alapítvány. Budapest, 1996 Szabó Zoltán: <i>Szerelmes földrajz.</i> Osiris Kiadó. Budapest, 1999 Dr. Spencer Kagan: <i>Kooperatív tanulás.</i> Önkonet Kft. Budapest, 2001

Módszertani ajánlás

A három tanórát ne közvetlenül egymást követően, de 7-10 napon belül szervezzük meg.

Lehetőleg a négyfős csoportok számára kialakított asztalcsoport; padokkal berendezett teremben célszerű úgy elhelyezni a padosokat, hogy a diákok rajzolás közben a helyükön dolgozhassanak; és legyen szabad tér a négyfős csoportok közös munkájához is
Célszerű ügyelni arra, hogy a foglalkozás egyes részeiben (saját település térképe) azonos településen élők; más feladatnál (annak a településnek a térképe, amelyben az iskola működik) különböző településen élők (ha vannak ilyenek) kerüljenek egy csoportba.

A modul az A, B és C változatokat következetesen a településtípusok szerinti differenciálásra használja. A modul szempontjából a legkedvezőbb adottságú iskolatípus az A, olyan kis faluban van, amely megismerhető, és ahol mindenki az adott településről jár oda.

A B típus is vidéki iskola, de itt már vannak más településről bejárók, ez „közös fenntartású” intézmény.

A C típus a városi, illetve lakótelepi iskola, ahol ugyanazt a célt más úton kell elérnünk.

Az A, B és C összegzése és értékelése eltérő időt vesz igénybe. Máshogy vezetjük a beszélgetéseket, ha korábban már jártunk a miénktől eltérő településen, megint máshogy, ha csak készülünk oda.

A „vagyott” otthon képe is megjelenik (III/a) mivel van olyan gyerek, aki uszodával rendelkező villában, és van, aki putriban lakik.

A modul elején több a rajzos egyéni feladat. Minden elkészült rajzot felhasználunk (pl. a térképen csak egy iskolarajz szerepel, a többit külön csomagolópapírra rögzítve tartjuk „galériánkban”, amíg a modul tart.)

Speciális javaslatok a fejlesztendő kompetenciával kapcsolatban

A modul segíti az eligazodást a felnőtt közösségben; fejleszti a téri tájékozódást, a távolságok érzékelését.

A modul végső eredményéül az osztály falára erősített naiv térkép emlékeztet a régi hajósok legkorábbi, gyönyörű rajzaira. Ehhez azonban a tanárnak segítenie kell a térben tájékozódni, és a tanulók orientációját meg kell erősítenie.

Mivel a diákok biztonságérzetének, identitásának (pl. „miskolciak” vagyunk) erősítése is célunk, fontos figyelni arra, hogy ne a „gazdagok vagyunk”, kontra „szegény vagyunk” hangulat alakuljon ki az osztályban. Éppen más értékek előtérbe helyezése a helyénvaló. (Például: „mi építettük”, „magunk csináltuk” a házat vagy bármit a lakásban. A mi településünk „a legrégebb”, „arról nevezetes”, „Petőfi is járt itt”, „itt halad keresztül az országos kék túra útvonala” stb.)

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 – Az iskola helye

P2 – Bejárók

P3 – Élő térkép

Diákmellékletek

D1 – Lakóhelyemen

D2 – Mit gondolsz?

D3 – Városban